

**KÜRESEL EKONOMİK KRİZ
SONRASI TÜRKİYE'DE
BANKACILIK: İKTİSADİ
DEVLETÇİLİK
(1930-1946)**

Dr. Naci YILMAZ

© Copyright 2020

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kâğıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

Bu kitap yazarın 2007 yılında İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İktisat Tarihi Bölümü'nde kabul edilen "1930-1946 Döneminde Türk Bankacılık Tarihi" başlıklı doktora tezinden türetilmiştir.

ISBN

978-625-7275-74-3

Kitap Adı

Küresel Ekonomik Kriz Sonrası Türkiye'de Bankacılık:
İktisadi Devletçilik (1930-1946)

Yazar

Dr. Naci YILMAZ

ORCID iD: 0000-0003-0107-6448

Yayın Koordinatörü

Yasin Dilmen

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Yayıncı Sertifika No

47518

Baskı ve Cilt

Vadi Matbaacılık

Bisac Code

BUS027000

DOI

10.37609/akya.727

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖN SÖZ

Bu kitap 2007 yılında İstanbul Üniversitesi SBE İktisat Tarihi Bölümü'nde kabul edilen "1930-1946 Döneminde Türk Bankacılık Tarihi" başlıklı doktora tezinden türetilmiştir. 1929 Dünya Finansal Krizi (Büyük Buhran) sonrasında, 1930-1946 döneminde Türkiye'de bankacılık alanında ortaya çıkan makro, mikro ekonomik ve yasal gelişmeler ele alınmıştır.

Cumhuriyetin kurulmasından sonra 1923-1929 döneminde devletin desteğiyle özel sektör tarafından sanayileşmenin gerçekleştirilmesi düşüncesi, özel sektörden beklenen atılımların gelmemesi nedeniyle 1930 yılından itibaren terk edilmiştir. Devlet eliyle sanayileşme politikası uygulanmaya başlanmıştır. Bunun en önemli nedeni, tarım toplumundan sanayi toplumuna hızlı geçişin bir türlü sağlanamamış olmasıdır. 1929 Dünya Buhranının patlak vermesi bu geçişi olumsuz etkilemiştir. Kitapta öncelikle 1930-1946 döneminde Türkiye'deki bankacılık sektörünün genel, makro bir analizi yapılmıştır. Yapılan bu analiz sonucunda, sektörde daha önceki dönemlerde görülen yabancı banka egemenliğinin bu dönemde sona ermiş olduğu ve izlenen makroekonomik politikalar ile uyumlu olarak sektörde kamu bankalarının ağırlığının gittikçe arttığı sonucuna ulaşılmıştır. Yabancı bankaların azalan finansal hacimleri özellikle devlet bankalarının artan hacmi ile dengelenmiştir. Devlet bankalarının 1923-1929 döneminde % 23 olan sektör payı adeta bir sıçrama yapmış ve 1930-1946 döneminde % 66 düzeyine yükselmiştir. Daha sonra, tek tek banka bazında mikro bir analiz yapılmıştır. Banka bazında yapılan analiz sonucunda, dönem sonunda sektörün en büyük bankasının Ziraat Bankası olduğu ortaya çıkmıştır. İkinci sırada dönem içinde sanayileşme hamlesine en büyük katkıyı sağlayan devlet bankası olan Sümerbank ve üçüncü sırada Etibank yer almıştır.

Çalışmam sırasında kendilerine yeterli vakit ayıramadığım sevgili Özlem, Özgün ve Güneşe teşekkürlerimi belirtmek isterim. Ayrıca kitabın basılmasında büyük emeği geçen Akademisyen Kitabevi Yayın Koordinatörü Yasin Dilmen'e ve kitabın düzenlenmesindeki emeği, desteği için Mehmet Kamaz'a, Mehmet Aykut Erk'e en içten şükranlarımı sunarım.

Dr. Naci YILMAZ

İstanbul, Kasım 2020

İÇİNDEİLER

Giriş	1
-------------	---

1. Uluslararası Finans Sistemi ve Türkiye

1.1. İki Dünya Savaşı Arasında Uluslararası Ekonomik Sistem ve Bankacılık	3
1.2. Osmanlıdan Devralınan Miras	23
1.3. Türkiye’de İzlenen Ekonomik Politikalar (1930-1946 Dönemi).....	32
1.4. Dünya Buhranının Etkileri.....	48
1.5. Devletçilik.....	62
1.6. İkinci Dünya Savaşının Etkileri	66

2. Makro Analiz: 1930-1946 Dönemi Türk Bankacılığı

2.1. Genel Özellikler	71
2.2. Bankaların Bilanço Büyüklükleri	79
2.2.1. Banka ve Şube Sayısı.....	81
2.2.2. Banka Aktifleri	85
2.2.3. Ödenmiş Sermaye.....	90
2.2.4. Mevduat	94
2.2.5. Krediler	99
2.2.6. İştirakler	106
2.2.7. Bilanço Karı	109
2.2.8. Gayri Menkuller.....	113
2.2.9. Tahviller	118

3. Mikro Analiz: 1930-1946 Döneminde Faaliyet Gösteren Bankalar

3.1. Kamu Bankaları	125
3.1.1. Merkez Bankası (TCMB).....	125
3.1.2. Sümerbank.....	137

3.1.3. Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası.....	149
3.1.4. Emlak ve Eytam Bankası.....	157
3.1.5. Halk Bankası.....	161
3.1.6. Belediyeler Bankası.....	165
3.1.7. Etibank	168
3.1.8. Denizbank.....	171
3.2. Özel Bankalar	173
3.2.1. Türkiye İş Bankası.....	173
3.2.2. Türk Ticaret Bankası	181
3.2.3. Yapı Kredi Bankası.....	184
3.2.4. Türkiye Garanti Bankası	186
3.3. Yerel Bankalar	186
3.3.1. Akhisar Tütüncüler Bankası.....	188
3.3.2. Akseki Ticaret Bankası.....	189
3.3.3. İzmir Esnaf ve Ahali Bankası	190
3.3.4. Türkiye İmar Bankası	190
3.3.5. Diğer Yerel Bankalar.....	191
3.4. Yabancı Bankalar	194
3.4.1. Osmanlı Bankası	194
3.4.2. Selanik Bankası	198
4. Türk Bankacılık Sisteminin Yasal Çerçevesi (1930-1946 Dönemi)	
4.1. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu	202
4.2. Mevduatı Koruma Kanunu	214
4.3. Ödünç Para Verme İşleri Kanunu (ÖPVK).....	223
4.4. Bankalar Kanunu.....	230
SONUÇ	248

RESMİ KAYNAKLAR

T.C.Başbakanlık Cumhuriyet Arşivleri.
Türkiye Büyük Millet Meclisi Zabıt Cerideleri.
Merkez Bankası Bültenleri.
Resmi Gazete.
Günlük Gazeteler (Akşam, Cumhuriyet, Haber, Milliyet, Tasvir, Ulus)

KAYNAKLAR

1. Albayrak, M. (1996).“Atatürkçü Düşünce Sistemi ve Liberalizm-Ekonomik ve Siyasal Bakımdan Bir Karşılaştırma Denemesi”. Atatürk Yolu. 5(8)
2. Aba, S. (1975).“Türkiye’nin Sanayileşmesinde Bankaların Rolü”.Cumhuriyetin 50.Yılında Türkiye’de Sanayileşme ve Sorunları Semineri. A.Ü.SBF Yayınları. Ankara.
3. Adalet, M. (2005). The Effect of Financial Structure on Crises: Evidence From Interwar Europe. Victoria University of Wellington. New Zealand.
4. Ağaoğlu, A. (1969). Serbest Fırka Hatıraları. İstanbul.
5. Aharoni, Y. (1986).The Evolution and Management of State Owned Enterprises. Cambridge.
6. Akar, Ş.K. ve H.Al.(2003). Osmanlı Dış Borçları ve Gözetim Komisyonları 1854-1856. Osmanlı Bankası Arşiv ve Araştırma Merkezi. İstanbul.
7. Akbank. (1980).Cumhuriyet Dönemi Türkiye Ekonomisi 1923-1978. Akbank Kültür Yayını. İstanbul.
8. Akgüç, Ö.(1975). Cumhuriyet Döneminde Bankacılık Alanında Gelişmeler. Ankara.
9. Akgüç, Ö. (1981). “Atatürk Döneminde Bankacılık”. Atatürk Döneminde Türkiye Ekonomisi Semineri. 8-9 Haziran 1981. Yapı ve Kredi Bankası. İstanbul.
10. Akgüç, Ö. (1989). Yüz Soruda Türkiye’de Bankacılık. İstanbul.
11. Akgür, T. (1987).“Cumhuriyet Dönemi (1924-1986) Mevduat, Kredi ve Para Serilerinin Oluşturulması”. ODTÜ Gelişme Dergisi. Ankara.
12. Aktan, R.(1968). Türkiye İktisadı. Ankara.
13. Akpınar, T. (1966). Bankalar ve Devlet-Bankalar Kanunu Üzerinde Sistematiik ve Karşılaştırmalı Açıklamalar. Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü. Yayın No.55. Ankara.
14. Albayrak, M. (1996). “Atatürkçü Düşünce Sistemi ve Liberalizm-Ekonomik ve Siyasal Bakımdan Bir Karşılaştırma Denemesi”. Atatürk Yolu. 5(18).
15. Alkin, E. (1981).“Atatürk Döneminde Devletçilik”. Atatürk Döneminde Türkiye Ekonomisi Semineri. 8-9 Haziran 1981. Yapı ve Kredi Bankası. İstanbul.
16. Altıparmak, A. (1988)“Türkiye’de Cumhuriyetin İlk Yıllarında Mütteşebbis Sınıfının Gelişimi”. Erciyes Üniversitesi İİBF Dergisi. Sayı 13.
17. Altuğ, Y. (1981).“Atatürk Döneminde Sanayi Politikaları”. Atatürk Döneminde Türkiye Ekonomisi Semineri. 8-9 Haziran 1981. İstanbul.
18. Aral, N.Z. (1946).“T.Emlak Kredi Bankası”. Tasvir. 21 Temmuz 1946.
19. Ardıç, O. ve P.Yılmaz. (2004). Para-Banka, Uluslararası İktisat, Türkiye Ekonomisi. Ankara. 2004.
20. Arıoba, Ç. (1977). “Cumhuriyetin Kuruluş Yıllarında Türkiye’nin Tarımsal Yapısı ve Tarıma Yönelik Politikalar”. Atatürk Döneminin Ekonomik ve Toplumsal Tarihiyle İlgili Sorunlar Sempozyumu. 14 -16 Ocak 1977. İstanbul.
21. Arsan, N. (1961). Atatürk’ün Söylev ve Demeçleri. Cilt I. II. Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Yayınları. Ankara.

22. Artun, T. (1980). Türkiye'de Bankacılık. İstanbul.
23. Artun, T. (1983). İşlevi, Gelişimi, Özellikleri ve Sorunlarıyla Türkiye'de Bankacılık, 2. Basım, Tekin Yayınları, İstanbul.
24. Atalay, M. (1953). Türk Milli Bankacılığı (Bankacılık ve Tarihçesi). Ankara.
25. Atasağun, Y.S. (1939). Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası 1888-1939. İstanbul.
26. Atasağun, Y.S. (1943). Türkiye'de Ziraat Borçlanma ve Ziraat Kredi Politikası. İstanbul.
27. Atay, F.R. (1980). Çankaya. İstanbul.
28. Autheman, A. (2002). Bank-i Osmani-i Şahane, Tanzimattan Cumhuriyete Osmanlı Bankası. Çeviren Ali Berktaş. Osmanlı Bankası Arşiv ve Araştırma Merkezi. İstanbul.
29. Avcıoğlu, D. (1970). Türkiye'nin Düzeni (Dün-Bugün-Yarın). Birinci Kitap. İstanbul.
30. Aydemir, Ş.S. (1966). Tek Adam: Mustafa Kemal. Cilt 3. İstanbul.
31. Aydemir, Ş.S. (1966). 2. Adam: İsmet İnönü. Cilt 1. İstanbul.
32. Aydemir, Ş. S. (1968). İnkılap ve Kadro. 2. Baskı. Ankara.
33. Aysan, M.A. (1978). "Atatürk ve Ekonomi Politikası". T.C. İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi. 10. Yıl Özel Sayısı. 7(1).
34. Aysan, M. A. (1980). Atatürk'ün Ekonomi Politikası. İstanbul.
35. Babükoğlu, S. (1982). "Atatürk Dönemi ve Sonrası Kamu İktisadi Teşebbüsleri". Atatürk Dönemi Ekonomi Politikası Türkiye'nin Ekonomik Gelişmesi Semineri. Ankara.
36. Bakırtaş, İ. ve A. Tekinşen. (2004). "Dünya Savaşları ve Büyük Buhran Arasındaki Etkileşimin Ekonomik Politikası". Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi. İzmir.
37. Bakkal, M. (1991). Türkiye'de Atatürk Dönemi İktisat Politikaları. T.C. İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Kamu ve Yerel Yönetim İdaresi İle Girişimcilik Ana Bilim Dalı. Doktora Tezi. İstanbul.
38. JEEH. (1984). "Banks and Industry in the Interwar Period", Journal of European Economic History. 13(2). (Fall). Special Issue.
39. Barber, C. (1978). "On the Origins of the Great Depression". Southern Economic Journal. Vol.44.
40. Barda, S. (1967). Para ve Kredi. İstanbul.
41. Başar, A.H. (1945). Atatürk'le Üç Ay. İstanbul.
42. Bath, J.R., G. Caprio, R. Levine (2000). "Banking Systems Around Globe-Do Regulation and Ownership Affect Performance and Stability?", The World Bank Development Research Group, Policy Research Working Paper 2325.
43. Baum, W. (1958). The French Economy and The State. New Jersey.
44. Bel, G. (2006). Against the Mainstream: Nazi Privatization in 1930s Germany. Spain.
45. Bennet, E. (1931). German and the Diplomacy of the Financial Crisis 1931. Cambridge.
46. Berke, M. (2000). Selanik Bankası'ndan Interbank'a 110 Yıllık Mazi. Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı.
47. Bernanke, B. ve H. James. (1991). The Gold Standard, Deflation and Financial Crisis in the Great Depression: An International Comparison. Chicago.
48. Blaisdell, D.C. (1940). Osmanlı İmparatorluğu'nda Avrupa Mali Kontrolü. İstanbul.
49. Boratav, K. (1988). Türkiye İktisat Tarihi (1908-1985). İstanbul.
50. Boratav, K. (1982). Türkiye'de Devletçilik. Ankara.
51. Borchardt, K. (1991). Perspectives on Modern German Economic History and Policy. Cambridge.
52. Born, K.E. (1983). International Banking in the 19th and 20th Centuries. New York.
53. Bresciani, T. (1937). The Economics of Inflation: A Study of Currency Depreciation in Post-War Germany 1914-1923. London.
54. Brown, Jr. W.A. (1940). The International Gold Standard Reinterpreted. New York.

55. Bulutay, T., Y.S.Tezel ve N.Yıldırım. (1974). Türkiye Milli Geliri (1923-1948). Ankara.
56. Cagon, P. (1966). "The Monetary Dynamics of Hyperinflation". Studies in the Quantity Theory of Money. Chicago. 1966.
57. Cankay, L. (1994). "Atatürk Döneminin İktisat Politikası". Dokuz Eylül Üniversitesi İİBF Dergisi. 9 (2).
58. Capie, F ve G. Wood (1986). Financial Crises and the World Banking System. London.
59. Carosso, V.P. (1970). Investment Banking in America. Cambridge.
60. Cassis, Y. (1992). Finance and Financiers in European History 1880-1960. Cambridge.
61. Chandler, L.V. (1973). The Economics of Money and Banking. New York.
62. Cillov, H. (1970). Türkiye Ekonomisi. İstanbul.
63. Clay, C. (1994). "The Origins of Modern Banking in the Levant: The Development of a Branch Network by the Imperial Ottoman Bank, 1890-1914". International Journal of Middle East Studies. no.26.
64. Collins, M. (1988). Money and Banking in the United Kingdom: A History. London.
65. Costigliola, F. (1977). "Anglo-American Financial History in the 1920s". Journal of Economic History. Vol.37.
66. Coşar, N. (1995). Türkiye'de Devletçilik. İstanbul.
67. Çavdar, T. (1992). Türkiye'de Liberalizm (1860-1990). Ankara.
68. Çelebican, G. (1982). "Atatürk Döneminde Para-Kredi Siyaseti ve Kurumsallaşma Hareketi". Atatürk Dönemi Ekonomi Politikası ve Türkiye'nin Ekonomik Gelişmesi Semineri. Ankara.
69. Çivi, H. (1985). Türkiye'de Bankacılık (Teori, Uygulama ve Sorunlar). Ankara.
70. Çoker, F. ve S. Kazancı. (1966). Türkiye Cumhuriyeti Kanunları. Cilt 3. Ankara.
71. Deane, P ve W.A.Cole. (1967). British Economic Growth 1688-1959. Cambridge.
72. Derin, H. (1940). Türkiye'de Devletçilik. İstanbul.
73. DİE. (1929). İstatistik Yıllığı.
74. Dillen, J.G.Van. (1934). History of the Principal Public Banks. Hague.
75. Donat, Y. (2005). "Yapı Kredi". Sabah. 2.8.2005.
76. DPT. (1946). Kalkınan Türkiye (Rakkamlarla 1923-1968). Ankara.
77. Dulles, E. (1929). The French Franc 1914-1928: The Facts and Their Interpretation. New York.
78. Duru, C., K.Turan ve A.Öngeoğlu. (1982). Atatürk Dönemi Maliye Politikası I. Ankara.
79. Eckes, A.E. (1975). A Search for Solvency: Bretton Woods and the International Monetary System. 1941-1971. Austin.
80. Efendi, P. (1977). Türkiye'nin Mali Tutsaklığı. İstanbul.
81. Edwards, A.C. (1946). "The Impact of the War on Turkey". International Affairs. No.22.
82. Effimianidis, Y. (1936). Cihan İktisat Buhranı Önünde Türkiye. II. Kitap. İstanbul.
83. Eldem, V. (1970). Osmanlı İmparatorluğu'nun İktisadi Şartları Hakkında Bir Tetkik. İş Bankası Yayınları. Ankara.
84. Eldem, V. (1994). Harp ve Mütakere Yıllarında Osmanlı İmparatorluğu'nun Ekonomisi. Türk Tarih Kurumu. Ankara.
85. Eldem, V. (1948). "Milli Gelir". İ.Ü.İktisat Fakültesi Mecmuası. 9.yıl. Ekim 1947-Ocak 1948. no.1-2.
86. Eldem, E. (2000). Osmanlı Bankası Tarihi. Tarih Vakfı Yurt Yayınları. İstanbul.
87. Ellis, H. (1954). "German Exchange Control 1931-1939: From an Emergence Measure to a Totalitarian Institution". Quarterly Journal of Economics. August.
88. Ellis, H. (1934). German Monetary Theory 1905-1933. Cambridge.
89. Erdener, E. (1969). Türk Ticaret Bankası. Ankara.
90. Erez, M. (1975). Bankalar Sistemi ve Devlet Kontrolü. Ankara.

91. Ergin, F. (1981). "Atatürk Döneminde Emisyon Hareketleri ve Politikası". Atatürk Döneminde Türkiye Ekonomisi Semineri. 8-9 Haziran 1981. Yapı ve Kredi Bankası. İstanbul.
92. Ergin, F. (1987). "Atatürk Zamanında Sosyal Bilimler Açısından Türk Ekonomisi". İ.Ü.Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü Yıllığı II. İstanbul.
93. Erkekoğlu, L.Ç. (2003). 1923-1940 tarihleri arasında Cumhuriyet Dönemi Türk Bankacılık Tarihi. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul.
94. Erkun, V. (1998). "Atatürk Döneminde Tarım Politikası". Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi. Sayı 42. Kasım.
95. Eroğlu, H. (1985). "Atatürk ve Devletçilik". Türk Tarih Kurumu Belleten. XLIX (194).
96. Feis, H. (1950). The Diplomacy of The Dollar 1919-1939. New York.
97. Feis, H. (1970). The Changing Pattern of International Economic Affairs. New York.
98. Ferman, C. (1951). Türkiye'de Sanayi Kredisi. İstanbul.
99. Feyzibeyoğlu, İ. (1981). "Atatürk ve Bankacılık". Maliye Dergisi. Atatürk Özel Sayısı.
100. Gençosman, K. Z. (1981). Atatürk Ansiklopedisi. T.C.Siyasi Tarihi. T.C.Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü. Cilt IX. İstanbul.
101. Goodhart, C. (1989). The Evolution of Central Banks. Cambridge.
102. Gregory, T.E. (1936). The Westminster Bank Through A Century. London.
103. Görgün, S. (1981). "Atatürk Dönemi Maliye Politikası (1923-1938)". Atatürk Döneminde Türkiye Ekonomisi Semineri. 8-9 Haziran 1981. İstanbul.
104. Gürsoy, M. (1989). Dünyadaki Büyük Ekonomik Krizler ve Türkiye Ekonomisine Etkileri. İstanbul.
105. Güran, T. (1998). 19.Yüzyıl Osmanlı Tarımı. İstanbul.
106. Güran, T. (1999). İktisat Tarihi. İstanbul.
107. Hamitoğulları, B. (1982). "Atatürk Devletçiliği ve Ekonomik Bağımsızlık". Atatürk Dönemi Ekonomi Politikası ve Türkiye'nin Ekonomik Gelişmesi Semineri. A.Ü.SBF Yayınları:51. Ankara.
108. Hazar, N. (1986). 1863-1963 T.C.Ziraat Bankası. Ankara.
109. Herschlag, Z.Y. (1964). Introduction to the Modern Economic History of the Middle East. Leiden.
110. Howson, S. (1975). Domestic Monetary Management in Britain 1919-1938. Cambridge.
111. Hutchinson, H.D. (1967). Money, Banking, and the United States Economy. New York.
112. IMF. (1976). Proposed Second Amendment to the Articles of Agreement of the IMF. New York.
113. İnan, A. (1930). Medeni Bilgiler ve M. Kemal Atatürk'ün El Yazıları. Ankara.
114. İnan, A. (1951). Atatürk Hakkında Hatıralar ve Belgeler. İş Bankası Atatürk ve Devrim Serisi: 10. Ankara.
115. İnan, A. (1972). Devletçilik İlkesi ve Türkiye Cumhuriyetinin Birinci Sanayi Planı 1933. Türk Tarih Kurumu Yayınları. Ankara.
116. TDTE. (1946). İnönü'nün Söylev ve Demeçleri:1. Türk Devrim Tarihi Enstitüsü. İstanbul.
117. James, H. (1986). The German Slump: Politics and Economics 1924-1936. Oxford.
118. Kanbolat, Y. (1963). Türkiye Ziraatında Bünye Değişikliği. Ankara.
119. Kaplan, L. (1998). "Cumhuriyetin İlk Yıllarında Hükümetin Milli Ekonomi Oluşturma Girişimlerine Bir Örnek". Atatürk Yolu. 6(22).
120. KKK. (1982). Atatürk'ün Ekonomi Görüşü. Kara Kuvvetleri Komutanlığı. Ankara.
121. Karakaş, M. (1998). 1860-1923 Tarihleri Arasında Osmanlı Döneminde Türk Bankacılık Tarihi. Marmara Üniversitesi BSE. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul.

122. Karakoyunlu, Y. (1996). Türk Çağdaşlaşma Sürecinin Ekonomik Boyutu (Bir İnkılapçı Olarak Atatürk'ün İktisat Politikası). T.C.İstanbul Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü. Doktora Tezi. İstanbul.
123. Karakoyunlu, Y. (1997). Türk Ekonomisinde Çağdaşlaşma Süreci. İstanbul.
124. Kasaba, R. (1993). Osmanlı İmparatorluğu ve Dünya Ekonomisi. İstanbul.
125. Karatekelioğlu, D. ve M.K. Mısırlıoğlu. (1981).“1929 Buhranı ve Harcama Politikalarımız”. Maliye Dergisi. Atatürk Özel Sayısı.
126. Kaynar, R. (1981). “İzmir İktisat Kongresi'nin Anlamı ve Değerlendirilmesi”. Atatürk Döneminde Türkiye Ekonomisi Semineri. İstanbul.
127. Kazdağlı, H. (1996). “T.C.Merkez Bankasının Kuruluş Tarihçesi ve 1934-1938 Dönemindeki Para Politikasının VAR Yöntemi ile Analizi”. H.Ü.İİBF Dergisi. 14(2).
128. Kazgan, G. (1977). “Türk Ekonomisinde 1927-35 Depresyonu Kapital Birikimi ve Örgütlemeler”. Atatürk Döneminin Ekonomik ve Toplumsal Tarihiyle İlgili Sorunlar Sempozyumu. 14-16 Ocak 1977. İstanbul.
129. Kazgan, G. (1981). “Atatürk Döneminde Tarım Politikası”. Atatürk Döneminde Türkiye Ekonomisi Semineri. 8-9 Haziran 1981. Yapı ve Kredi Bankası. İstanbul.
130. Kazgan, H., M.Öztürk ve M.Koraltürk. (2000). Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası. İstanbul.
131. Kazgan, H. (1991). Galata Bankerleri. İstanbul.
132. Kazgan, H. (1995). Osmanlı'da Avrupa Finans Kapitali. Yapı Kredi Yayınları. İstanbul.
133. Kazgan, H. ve diğerleri. (1999). Osmanlı'dan Günümüze Türk Finans Tarihi. İstanbul Menkul Kıymetler Borsası. İstanbul.
134. Kepenek, Y.(1998). “Cumhuriyet Ekonomisi-Bir Kavramlaştırma Denemesi” . Türkiye Cumhuriyeti'nin 75 Yılına Toplu Bakış Uluslararası Kongresi. 10-12 Aralık 1998. Ankara.
135. Keskin, E. (1994). “Türkiye Ekonomisi ve Bankacılık Sistemi 1993”. Finans Dünyası. Haziran Eki.
136. Keyder, Ç. (1978). “1923-1929 Döneminde Para ve Kredi”. ODTÜ Gelişme Dergisi. Özel Sayısı: Türkiye İktisadi Tarihi Üzerine Araştırmalar. Ankara.
137. Keyder, Ç. (1998). “1923-1929 Dönemi Bankalar”. 75 yılda Para'nın Serüveni (Ed. Mustafa Sönmez). İstanbul.
138. Keynes, J.M. (1936). The General Theory of Employment, Interest and Money. Cambridge. 1936.
139. Kıray, E. (1993). Osmanlı'da Ekonomik Yapı ve Dış Borçlar. İstanbul.
140. Kindleberger, C.P. (1985). Keynesianism versus Monetarism and Other Essays in Financial History. London.
141. Kindleberger, C.P. (1986). The World in Depression 1929-1939. California.
142. Kinross, L. (1988). Atatürk Bir Milletten Yeniden Doğuşu. İstanbul.
143. Kongar, E. (1977). “Devletçilik ve Günümüzdeki Sonuçları”. Atatürk Döneminin Ekonomik ve Toplumsal Tarihiyle İlgili Sorunlar Sempozyumu. 14-16 Ocak 1977. İstanbul.
144. Kongar, E. (2006). Tarihimizle Yüzleşmek. İstanbul.
145. Kocabaşoğlu, U.(2001).Türkiye İş Bankası Tarihi. İstanbul.
146. Korum, U. (1977). “1923-1929 Döneminde Türkiye'de İmalat Sanayi ve Sanayi Politikaları”. Atatürk Dönemi Ekonomi Politikası ve Türkiye'nin Ekonomik Gelişmesi Semineri. A.Ü.SBF Yayını.No.51. Ankara.
147. Köklü, A. (1947). Türkiye'de Para Meseleleri. Ankara.
148. Kuisel, R. (1981). Capitalism and the State in Modern France: Renovation and Economic Management in the Twentieth Century. Cambridge.

Kaynaklar

149. Kur, Y. (1988). Atatürk Dönemi İktisat Politikası. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Doktora Tezi. İstanbul.
150. Kuruç, B. (1987). Mustafa Kemal Döneminde Ekonomi. Ankara.
151. Türkbank. (1996). Kuruluşundan Bugüne Türkbank. Türkbank Türk Ticaret Bankası. İstanbul.
152. Kuyucak, H.A. (1948). Para ve Banka-Cilt II Bankacılık. İstanbul Üniversitesi Yayını No.344. İstanbul.
153. Karsten, L. ve J.Pederson.(1964). The German Inflation 1918-23. Amsterdam.
154. Maier, C.(1975). Recasting Bourgeois Europe: Stabilization in France, Germany and Italy in the Decade after World War I. Princeton.
155. Matthews, P.W. (1926). History of Barclays Bank Ltd. London.
156. Mears, E.G. (1924). Modern Turkey. New York.
157. Megginson, W.L. (2005). The Financial Economics of Privatization. New York.
158. Meltzer, A. (1976). "Monetary and Other Explanations of the Start of the Great Depression". Journal of Monetary Economics. Vol.2.
159. Meray, S.L. (1973). Lozan Barış Konferansı (Tutanaklar-Belgeler). Cilt 2. SBF Yayını. Ankara.
160. Milward, A. (1971). The New Order and the French Economy. Oxford.
161. Monroe, W.F. (1974). International Monetary Reconstruction: Problems and Issues. Lexington.
162. Morton, W. (1979). British Finance. 1930-1940. New York.
163. Moss, D. (1981). "The Bank of England and the Country Banks: Birmingham. 1927-33". Economic History Review. Vol.34. London.
164. Neuberger, H.ve H. Stokes. (1974). "German Banks and German Growth: An Empirical View". Journal of Economic History. Vol.34.
165. Naci, F. (1980). 100 Soruda Atatürk'ün Temel Görüşleri. İstanbul.
166. Nuri, Dr.Ş. (1935). "Ulusal Ekonominin Karakteri".Ulus. 5 Ağustos 1935.Pazartesi.
167. Nurkse, R. (1944). International Currency Experience: Lessons of the Interwar Period. Geneva. League of Nations.
168. Oksay, S. (2003). "Türk Bankacılık Sisteminin Gelişiminin Dünya Bankacılık Sistemindeki Gelişmeler Işığında Değerlendirilmesi ve Günümüze Yansıyan Yapısal Sorunların Tespiti:1908-1980 Dönemi". Banka-Mali ve Ekonomik Yorumlar. Sayı 1.
169. Oktar, T. (1992). Osmanlı Devletinde Reji Şirketi. İstanbul.
170. Okyar, A.F. (1987). Serbest Cumhuriyet Fırkası Nasıl Doğdu, Nasıl Feshedildi? . İstanbul.
171. Okyay, E. (1989). "Atatürkçülükte Devlet Anlayışının Ekonomiye Etkisi". İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi. 18(2).
172. Ökçün, A.G. (1968). "1923 Yılında İzmir'de Toplanan Türkiye İktisat Kongresi'nde Kabul Edilen Esaslar". SBF Dergisi. 22(1).
173. Ökçün, A.G. (1970). Osmanlı Sanayi: 1913, 1915 Yılları Sanayi İstatistiki. Ankara.
174. Ökçün, A.G. (1971). 1920-1930 Yılları Arasında Türk Anonim Şirketlerinde Yabancı Sermaye. Ankara.
175. Ökçün, A.G. (1975). "1909-1930 Yılları Arasında Anonim Şirket Olarak Kurulan Bankalar". Türkiye İktisat Tarihi Semineri. Ankara.
176. Öcal, T. (1973). Türk Banka Sistemi. Ankara.
177. Ölçen, A. N. (2000). Kemalizmin Ekonomisi. Ankara.
178. Ölçen, A. N. (1982). "1923-1938 Döneminde Birinci ve İkinci Sanayi Planları". Atatürk Dönemi Ekonomi Politikası ve Türkiye'nin Ekonomik Gelişmesi Semineri. A.Ü.SBF. Yayını. No.51. Ankara.

Kaynaklar

179. Öner, A. (1981). "Atatürk Dönemi Ekonomi Politikası Reformları ve Maliye Uygulamaları". Maliye Dergisi Atatürk Özel Sayısı.
180. Ortaylı, İ. (1981). II. Abdülhamit Döneminde Osmanlı İmparatorluğu'nda Alman Nüfuzu. A.Ü. SBF Yayını. Ankara.
181. Özmen, S. (1967). Türkiye'de ve Dünyada İktisadi Devlet Teşekkülleri. Ankara.
182. Özaşerler, M. (1995). "Türkiye'de Atatürk Dönemi Ekonomi Politikası". 9 Eylül Üniversitesi İİBF Dergisi. 10(1).
183. Öztürk, K. (1968). Türkiye Cumhuriyetleri Hükümetleri ve Programları. İstanbul.
184. Pamuk, Ş. (1994). Osmanlı Ekonomisinde Bağımlılık ve Büyüme (1820-1913). İstanbul.
185. Pamuk, Ş. (1999). Osmanlı İmparatorluğu'nda Paranın Tarihi. Tarih Vakfı Yurt Yayınları. İstanbul.
186. Pierce, D.G. ve D.H.Shaw. (1974). Monetary Economics. New York.
187. Polanyi, K. (1944). The Great Transformation, The Political and Economic Origins of Our Time. New York.
188. Polanyi, K.(2000). Büyük Dönüşüm, Çağımızın Siyasal ve Ekonomik Kökenleri. Çeviri: Ayşe Buğra. İstanbul.
189. Recai, M.(1934). Türk Milli Bankacılığı. İstanbul.
190. Recep, C. (2001). Atatürk'ün Okuduğu Kitaplar. 21 Cilt. Anıtkabir Derneği Yayınları. Ankara.
191. Richards, R.D. (1965). The Early History of Banking in England. London.
192. Rodoplu, G. (1981). Banka İşletmeciliği. İstanbul.
193. Rolfe, S.F ve J.L.Burtle. (1973). The Great Wheel: The World Monetary System. New York.
194. Rondo, C. (1970). Essays in French Economic History. New York.
195. Sadıklar, C.T. (1981). Türk Mali Sistemi İçinde Bankalar. TBB Yayını. Ankara.
196. Sağlam, D. (1986). "Celal Bayar ile Söyleşi". Banka ve Ekonomik Yorumlar. Sayı 12.
197. Saul, S.B. (1972). The Myth of the Great Depression. London.
198. Schact, H. (1931). The End of Reparations. London.
199. Scammel, W.M. (1961). International Monetary Policy. Londra.
200. Schrecker, E. (1978). The Hired Money: The French Debt to the United States. New York.
201. Schubert, A. (1991). The Credit-Anstalt Crisis of 1931. Cambridge.
202. Schuker, S. (1976). The End of French Predominance in Europe: The Financial Crisis of 1924 and the Adoption of the Dawes Plan. New Jersey.
203. Serin, V. (1987). Para Politikası. İstanbul.
204. Seidman, H. (1975). "Public Enterprise in Turkey". Enterprise in the Emerging Socialist Societies of the Near East. Princeton.
205. Silier, O. (1975). "1920'lerde Türkiye'de Milli Bankacılığın Genel Görünümü". Türkiye İktisat Tarihi Semineri. Ankara.
206. Silier, O. (1981). Türkiye'de Tarımsal Yapının Gelişimi 1923-1938. Boğaziçi Üniversitesi Yayını. İstanbul.
207. Singer, M.(1973). The Economic Advance of Turkey. 1938-1960. Turkish Economic Society Publications. Geneva.
208. Stolper, G. (1940). German Economy 1870-1940. New York.
209. Sulva, R.Ş. (1940). "Tanzimat Devrinde İstikrazlar". Tanzimat. İstanbul.
210. Süreyya, A. (1933). "Mevduatı Koruma İş'i". Cumhuriyet. 25 Mart 1933. Salı.
211. Sweezy, M. (1941). The Structure of the Nazi Economy. Cambridge.
212. Şafak, E. (1994). 70 Yıllık Tütünbank. Türk Tütüncüler Bankası A.Ş. İzmir.

213. Şener, A. (1990). "İttihat ve Terakki Cemiyetinin İktisadi ve Mali Politikaları (1908-1918)". Hacettepe Üniversitesi İİBF Dergisi. 8(1).
214. Şükrü, A. (1931). "Hoover Teklifi ve Osmanlı Borçları". Milliyet. 5 Temmuz 1931. Pazar.
215. Quataert, D. (1975). "Dilemma of Development: The Agricultural Bank and Agricultural Reform in Ottoman Turkey, 1888-1908". International Journal of Middle East Studies. No.6.
216. Tabakoğlu, A. (2000). Türk İktisat Tarihi. İstanbul.
217. Tahsin, H. ve R.Saka. (1930). Sermaye Hareketi. İstanbul.
218. Taşcıoğlu, A. (1998). Cumhuriyet Dönemi Bankalar Kanunları ve İlgili Yasal Düzenlemeler. TBB Yayını. İstanbul.
219. Taşkent, K. (1980). Yaşadığım Günler. İstanbul.
220. Tekeli, İ. ve S. İlkin. (1982). Uygulamaya Geçerken Türkiye'de Devletçiliğin Oluşumu. Ankara.
221. Tekeli, İ. ve S. İlkin. (1983). 1929 Dünya Buhranında Türkiye'nin İktisadi Politika Arayışları. Ankara.
222. Tekeli, İ. ve S. İlkin. (1997). Para ve Kredi Sisteminin Oluşumunda Bir Aşama Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası. TCMB. Ankara.
223. Tezel, Y.S. (1982). Cumhuriyet Döneminin İktisadi Tarihi (1923-1950). Yurt Yayınları. No.4. Ankara.
224. Tezel, Y.S. (1977). "1923-1938 Döneminde Türkiye'nin Dış İktisadi İlişkileri". Atatürk Döneminin Ekonomik ve Toplumsal Tarihiyle İlgili Sorunlar Sempozyumu. 14-16 Ocak 1977. İstanbul.
225. Thobie, J. (1991). "European Banks in the Middle East". International Banking 1870-1914. Oxford.
226. Thomas, S.G. (1934). The Rise and Growth of Joint Stock Banking. London.
227. Tokgöz, E. (1982). "Atatürk'ün Tasarruf Politikası". Atatürk Dönemi Ekonomi Politikası ve Türkiye'nin Ekonomik Gelişmesi Semineri. Ankara.
228. Tokgöz, E. (1999). Türkiye'nin İktisadi Gelişimi Tarihi (1914-1999). Ankara.
229. Toprak, Z. (1982). Türkiye'de "Milli İktisat" 1908-1918. Yurt Yayınları. Ankara.
230. Toprak, Z. (1988). Sümerbank. İstanbul.
231. Toprak, Z. (2003). İttihad-Terakki ve Cihan Harbi. Savaş Ekonomisi ve Türkiye'de Devletçilik 1914-1918. Homer Kitapevi. İstanbul.
232. Turan, G.G. (1980). Uluslararası Para Sistemi. Dünü ve Bugünü. T.İş Bankası Kültür Yayınları. Ankara.
233. Torun, O.N. (1981). "Atatürk Döneminde İktisadi Devlet Teşekküllerinin Finansmanı". Atatürk Döneminde Türkiye Ekonomisi Semineri. 8-9 Haziran 1981. Yapı ve Kredi Bankası. İstanbul.
234. Töre, N. (1982). "Atatürk Döneminin (1923-1938) Dış Ekonomik İlişkiler Politikası". Atatürk Dönemi Ekonomi Politikası ve Türkiye'nin Ekonomik Gelişmesi Semineri. Ankara.
235. Tökin, İ.H. (1946). Rakamlarla Türkiye. Cilt II. Ankara.
236. Tökin, İ. H.(1946). İktisadi ve İçtimai Türkiye. Ankara.
237. Tuna, S. (1995). Türkiye'de 1923-1938 Dönemi Ekonomi Politikalarının Oluşturulmasının Yol ve Yöntemleri. T.C.İstanbul Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Enstitüsü. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul.
238. Tunay, K.B., M.T.Uzuner ve A.Yiğit.(1997). Türkiye'de Kamu Bankacılığı ve Sektör Üzerindeki Etkileri. İstanbul.

239. Tunçay, M. (1977). “Teracim-i Ahval Ansiklopedisi’ne Göre Atatürk Türkiye’sinde Yabancılar”. Atatürk Döneminin Ekonomik ve Toplumsal Tarihiyle İlgili Sorunlar Sempozyumu. İstanbul.
240. Tural, M. A. (1987). Atatürk Devrinde İktisadi Yapılaşma ve Celâl Bayar (1920-1938). Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. No.848. Ankara.
241. Türk, İ. (1982). “Atatürk ve Türk Mali Sistemi”. Atatürk Dönemi Ekonomi Politikası ve Türkiye’nin Ekonomik Gelişmesi Semineri. Ankara.
242. Ülgen, G. (2005). Türkiye’de Piyasa Ekonomisine Geçiş Süreci ve Sürdürülebilirliği. İstanbul.
243. Uludağ, İ. ve E. Arıcan. (2003). Türkiye Ekonomisi (Teori-Politika-Uygulama). İstanbul.
244. Ulutan, B. (1957). Bankacılığın Tekamülü. Ankara.
245. Uras, G. (2005). “Taşkent, Şahenk, Karamehmet ve Şimdi de Koç’lar”. Milliyet. 10.5.2005.
246. Uzunoglu, S. (1996). Kamu Bankalarının Özelleştirilmesi. GYİAD Ekonomik Raporlar Dizisi. İstanbul.
247. Ülken, Y. (1984). Atatürk ve İktisat-İktisadi Kalkınmada Etkinlik Sorunu ve Eklektik Model. Ankara.
248. Yay, G. G. (1999). “Atatürk Döneminde Para Politikası (1923-1938)”. Erdem Atatürk Kültür Merkezi Dergisi. Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu. 11(31).
249. Yazgan, T. (1973). Türkiye’de Bankacılık. İstanbul.
250. Yazman, M. Ö. (1973). Türkiye’nin Ekonomik Gelişmesi. Ankara.
251. Yenal, O. (2001). Cumhuriyet’in İktisadi Tarihi. TSKB. İstanbul.
252. Yerasimus, S. (1989). Azgelişmişlik Sürecinde Türkiye. Kitap 3. (Çev. Babür Kuzucu). Belge Yayınları. İstanbul.
253. Yetkin, S. ve E. Serçe. (2000). İzmir Esnaf ve Ahali Bankası’ndan Egebank’a (1928-2000). İzmir.
254. Yüzgün, A. (1982). Cumhuriyet Dönemi Türk Banka Sistemi (1923-1981). İstanbul.
255. Zarakoğlu, A. (1952). “1929-30 Dünya Ekonomik Krizi Karşısında Türk Ekonomisi ve Alınan Krizle Mücadele Tedbirleri”. Atatürk Dönemi Ekonomi Politikası ve Türkiye’nin Ekonomik Gelişmesi Semineri. A.Ü.SBF Fakültesi Yayınları no:51. Ankara.
256. Zarakoğlu, A. (1974). Cumhuriyetin 50. Yılında Memleketimizde Bankacılık. Ankara.
257. Zarakoğlu, A. (1981). Atatürk Döneminde Ülkemizde İzlenen Ekonomi Politikası. Türkiye Bankalar Birliği Yayınları. Ankara.